

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
ТА ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ»

Рівень вищої освіти *перший(бакалаврський)*

Галузь знань *Право*

Спеціальність *081 «Право»*

Освітня програма *«Право», затверджена наказом ДДУВС від 11.08.2022 № 533*

Статус навчальної дисципліни *вибіркова*

Мова навчання *українська*

ЗАТВЕРДЖЕНО

Навчально-методичною радою
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Протокол від 31.08.2023 № 12

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-
наукового інституту права та
інноваційної освіти
Протокол від 29.08.2023 № 1

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право»

(підпис)

Ольга ЧЕПІК-ТРЕГУБЕНКО
(ім'я та прізвище)

Розглянуто на засіданні кафедри фізичного виховання та тактико-спеціальної підготовки Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти
Протокол від 28.08.2023 № 1

Цивільний захист // Робоча програма навчальної дисципліни. – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023. – 32 с.

РОЗРОБНИК:

професор кафедри фізичного виховання та тактико-спеціальної підготовки ДДУВС, д.б.н., професор ГРИБАН В.Г.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Завідувачка кафедри фізичного виховання та спеціальної підготовки Університету митної справи та фінансів, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Луценко І.М.

2. Завідувач кафедри фізичної культури та спорту Національної Металургійної академії України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, кандидат педагогічних наук, доцент Хаджинов В.А.

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри, протокол – розробника РПНД	Зміст змін	Підпис завідувача
20 /20			
20 /20			
20 /20			
20 /20			
20 /20			

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	
Загальна кількість годин:	120	
Рік підготовки:	2 роки 10 місяців	2 роки 10 місяців
Семестр:	2	2
Лекції	20	6
Семінарські	10	6
Практичні	10	-
Самостійна робота	80	108
Індивідуальні завдання	Презентація	
Підсумковий семестровий контроль: залік	+	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Цивільний захист» є набуття уявлення про загальну стратегію виживання та розвитку людства на різних рівнях прояву людського буття в залежності від стану навколишнього природного та техногенного середовища, шляхів людської діяльності та світогляду, державної політики та міжнародних принципів спілкування та розвитку.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Пререквізити – відсутні.

Постреквізити – відсутні.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

ТЕМА 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Визначення поняття цивільний захист, охорони праці та безпеки життєдіяльності. Рівновага в системі "людина - життєве середовище", «людина –машина – середовище» та її компоненти. Безпека абсолютна та відносна. Життєдіяльність - як процес існування та самореалізації індивіда в єдності його життєвих потреб і можливостей. Аксиома про потенційну небезпеку діяльності людини. Предмети, об'єкти та цілі в системі "людина - життєве середовище". Ергономічні принципи безпеки, сумісності людини з технікою та середовищем. Ергономіка та умови праці..

Теоретично безпеку людини, суспільства повинні гарантувати закони держави в різних сферах діяльності: в природній - природоохоронне законодавство, у виробничій та соціальній - адміністративне, господарське, карне та інші розділи права. Саме вони повинні регулювати відношення між людьми в суспільстві, їх відношення до природи, оточуючого середовища. Положення законодавства, будь-якого розділу права є теоретичними основами певного напрямку сучасних наук: фундаментальних (хімічні, біологічні, фізичні, математичні), соціологічних (політика внутрішня, політика зовнішня) та гуманітарних (правознавство, культурологія, мистецтво). Науковий аналіз чинників, що впливають на безпеку кожної окремої людини, всього суспільства складає основу курсу, його теоретичні засади, без яких не може бути практичних умінь, адекватних дій у певній ситуації.

ТЕМА 2. ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ. ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Конституційні засади охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту в Україні. Законодавство України про охорону праці. Закон України «Про охорону праці». Кодекс законів України про працю, Закон України про соціальний захист працівників на виробництві. Основні принципи державної політики України у галузі охорони праці. Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів. Обов'язки роботодавця та працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці.

Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій.

Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці.

Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки. Структура НПАОП. Реєстр НПАОП, показчик НПАОП.

Стандарти в галузі охорони праці. Система стандартів безпеки праці (ССБП). Міждержавні стандарти ССБП. Національні стандарти України з охорони праці. Санітарні, будівельні норми, інші загальнодержавні документи з охорони праці.

Акти з охорони праці, що діють в організації, їх склад і структура. Інструкції з охорони праці. Розробка та затвердження актів з охорони праці, що діють в організації.

ТЕМА 3. ОСНОВИ ФІЗІОЛОГІЇ ТА ГІГІЄНИ ПРАЦІ. МІКРОКЛІМАТ ВИРОБНИЧИХ ПРИМІЩЕНЬ

Основи фізіології праці. Роль центральної нервової системи в трудовій діяльності людини. Втома. Гігієна праці, її значення. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці. Загальні підходи до оцінки умов праці та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці.

Робоча зона та повітря робочої зони. Мікроклімат робочої зони. Нормування та контроль параметрів мікроклімату. Заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату.

Склад повітря робочої зони: джерела забруднення повітряного середовища шкідливими речовинами (газами, паром, пилом, димом, мікроорганізмами). Гранично допустимі концентрації (ГДК) шкідливих речовин. Контроль за станом повітряного середовища на виробництві. Заходи та засоби попередження забруднення повітря робочої зони.

Вентиляція. Види вентиляції. Організація повітрообміну в приміщеннях, повітряний баланс, кратність повітрообміну. Природна вентиляція. Системи штучної (механічної) вентиляції, їх вибір, конструктивне оформлення. Місцева (локальна) механічна вентиляція.

Основні світлотехнічні визначення. Природне, штучне, суміщене освітлення.

ТЕМА 4. ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКА, ЗАХОДИ ТА ЗАСОБИ ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКИ.

Дія електричного струму на організм людини. Електричні травми. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом.

Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом. Умови ураження людини електричним струмом. Ураження електричним струмом при дотику або наближенні до струмоведучих частин

і при дотику до неструмоведучих металевих елементів електроустановок, які опинились під напругою. Напруга кроку та дотику. Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахисні засоби і заходи. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

ТЕМА 5. ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА

Показники вибухопожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю. Класифікація вибухо-небезпечних та пожежонебезпечних приміщень і зон.

Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. Пожежна сигналізація. Засоби пожежогасіння.

Дії персоналу при виникненні пожежі. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах. Вивчення питань пожежної безпеки працівниками.

ТЕМА 6. ПАТОГЕННА ДІЯ МЕХАНІЧНИХ, ФІЗИЧНИХ, ХІМІЧНИХ ТА БІОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ

Одним з видів небезпеки є біологічні речовини, до яких відносять макроорганізми (рослини та тварини) і патогенні мікроорганізми, збудники інфекційних захворювань (бактерії, віруси, грибки, рикетсії, спірохети, найпростіші).

Сучасне довкілля - природне, техногенне: промисловість, сільське господарство, побут надзвичайно насичені хімічними речовинами різних класів небезпеки, часто першого та другого. Це ставить проблему розробки виробничих технологій, які б убезпечували людину - працівника

Іонізуюче випромінювання. Використання променевої енергії для виробничих і наукових потреб, з лікувальними та діагностичними цілями, можливість виникнення аварійних ситуацій. Знання механізмів ушкоджувальної дії іонізуючого випромінювання на молекулярному та клітинному рівнях, патогенез променевої хвороби.

ТЕМА 7. НЕБЕЗПЕКА. КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИРОДНИХ, ТЕХНОГЕННИХ ТА СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ НЕБЕЗПЕК

Характеристика поняття небезпека (явища, процеси, об'єкти, властивості, здатні за певних умов завдавати шкоди здоров'ю чи життю людини або системам, що забезпечують життєдіяльність людей).

Захист житла, робочого місця, достатку, здоров'я, довкілля — основні проблеми безпечного самопочуття людини.

Джерелами (носіями) небезпек є:

- природні процеси та явища;
- елементи техногенного середовища;

- людські дії, що приховують у собі загрозу небезпеки.

ТЕМА 8. ОСНОВНІ ВИЗНАЧЕННЯ І КЛАСИФІКАЦІЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Класифікація та види найбільш поширених надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження в Україні. Керуючись вимогами Плану реагування та протидії надзвичайним ситуаціям на випадок їх виникнення, особливо ймовірних для нашого регіону та для інших регіонів України.

Прогнозування, попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків. Вивчення основних організаційно-технічних засобів та систем протидії надзвичайним ситуаціям. Класифікація надзвичайних ситуацій за рівнями. Особливості надзвичайних ситуацій об'єктового рівня.

ТЕМА 9. ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Вміти на практиці за сукупністю ознак та проявів ідентифікувати надзвичайну ситуацію та вжити заходів, щодо мінімізації її впливу на безпеку людини.

Вміти надати кваліфіковану долікарську, практичну та юридичну допомогу постраждалим від впливу надзвичайної ситуації з метою захисту їхніх порушених прав та законних інтересів.

Перелік найбільш поширених, типових надзвичайних ситуацій, реагування на які повинні бути невідкладними (техногенні та воєнні), безкомпромісними з дотриманням безпеки для власного здоров'я та здоров'я інших.

Профілактика, щодо виникнення та прогресування надзвичайних ситуацій.

ТЕМА 10. ОЦІНКА ОБСТАНОВКИ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ. ЛІКВІДАЦІЯ НАСЛІДКІВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Загальні завдання з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, прийоми, що направлені на ліквідацію наслідків та їх поетапність;

Мета та основні положення Кодексу Цивільного захисту України, права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства в умовах надзвичайних ситуацій.

Захист населення згідно Закону України «Про основи національно безпеки України» у мирний час, а також в період війни.

Коллективний захист населення від вражаючих факторів ядерної зброї.

Захисні споруди цивільної безпеки.

Класифікація захисних споруд за своїми захисними властивостями (сховища і протирадіаційні укриття).

Користування вимірювальними приладами для прогнозування подальшого перебігу, грамотне реагування на ситуацію, що виникла. Долікарська допомога потерпілим від патогенного впливу на організм різного характеру при виникненні надзвичайної ситуації.

Оцінка наслідків патогенного впливу та застосування заходів першої долікарської допомоги при ураженнях різних видів (механічні, хімічні, біологічні, фізичні).

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Додаток 1.1 до Робочої програми навчальної дисципліни

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ»

Освітній ступінь *бакалавр*

Спеціальність *081 «Право»*

на 2023 / 2024 навчальний рік

Форма навчання **ДЕННА** Обсяг 4 кредити ЄКТС (**120** годин).

Навчально-науковий інститут права та інноваційної освіти

Курс **1** Групи **ЮД-341-349**

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
	II семестр						
1	Організація цивільного захисту в сучасних умовах	10	4	2	2		8
2	Правові та організаційні питання охорони праці. Законодавче забезпечення охорони праці в Україні	12	4	2		2	8
3	Основи фізіології та гігієни праці. Мікроклімат виробничих приміщень	12	4	2	2		8
4	Електробезпека. Статична та атмосферна електрика, заходи та засоби захисту	12	4	2	2		8
5	Пожежна безпека	12	4	2		2	8
6	Патогенна дія механічних, фізичних, хімічних та біологічних чинників.	12	4	2	2		8
7	Небезпека. Класифікація та характеристика природних, техногенних та соціально-політичних небезпек.	12	4	2		2	8
8	Основні визначення і класифікація надзвичайних ситуацій.	12	4	2	2		8
9	Захист населення у надзвичайних ситуаціях в умовах воєнного стану.	12	4	2		2	8
10	Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій в умовах воєнного стану	12	4	2	2	2	8
	<i>Разом за семестр</i>	120	30	20	10	10	80
	<i>Разом за навчальний рік</i>	120	30	20	10	10	80
	<i>Форма підсумкового контролю</i>		<i>залік</i>				

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізичного виховання та тактико-спеціальної підготовки Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від «28» серпня 2023 № 1.

Завідувач кафедри фізичного виховання та тактико-спеціальної підготовки

Ірина СКРИПЧЕНКО

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ»Освітній ступінь *бакалавр*Спеціальність *081 «Право»*

на 2023 / 2024 навчальний рік

Форма навчання ЗАОЧНА Обсяг 4 кредити ЄКТС (120 годин).**Навчально-науковий інститут заочного навчання та підвищення кваліфікації****Курс 1** Групи Групи: **ЮЗ-341-343**

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
	II семестр						
1	Організація цивільного захисту в сучасних умовах	12	2	2			10
2	Правові та організаційні питання охорони праці. Законодавче забезпечення охорони праці в Україні	12					12
3	Основи фізіології та гігієни праці. Мікроклімат виробничих приміщень	12	2		2		10
4	Електробезпека. Статична та атмосферна електрика, заходи та засоби захисту	12	2	2			10
5	Пожежна безпека	12					12
6	Патогенна дія механічних, фізичних, хімічних та біологічних чинників.	10					10
7	Небезпека. Класифікація та характеристика природних, техногенних та соціально-політичних небезпек.	12					12
8	Основні визначення і класифікація надзвичайних ситуацій	12	2	2			10
9	Захист населення у надзвичайних ситуаціях в умовах воєнного стану.	12					12
10	Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій в умовах воєнного стану	14	2		2		12
	<i>Разом за семестр</i>	120	10	6	4		110
	<i>Разом за навчальний рік</i>	120	10	6	4		110
	Форма підсумкового контролю		Залік				

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізичного виховання та тактико-спеціальної підготовки Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від «28» серпня 2023 № 1.

Завідуюча кафедрою фізичного виховання та тактико-спеціальної підготовки

Ірина СКРИПЧЕНКО

**ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ»**Освітній ступінь *бакалавр*Спеціальність 262 «*Правоохоронна діяльність*»

на 2023 / 2024 навчальний рік

Форма навчання ЗАОЧНА Обсяг 4 кредити ЄКТС (120 годин).**Навчально-науковий інститут заочного навчання та підвищення кваліфікації****Курс 1** Групи: **БЗ-ПД-331**

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
	II семестр						
1	Організація цивільного захисту в сучасних умовах	12	2	2			10
2	Правові та організаційні питання охорони праці. Законодавче забезпечення охорони праці в Україні	12					12
3	Основи фізіології та гігієни праці. Мікроклімат виробничих приміщень	12	2		2		10
4	Електробезпека. Статична та атмосферна електрика, заходи та засоби захисту	12	2	2			10
5	Пожежна безпека	12	2		2		10
6	Патогенна дія механічних, фізичних, хімічних та біологічних чинників.	12					12
7	Небезпека. Класифікація та характеристика природних, техногенних та соціально-політичних небезпек.	12					12
8	Основні визначення і класифікація надзвичайних ситуацій.	12	2	2			10
9	Захист населення у надзвичайних ситуаціях в умовах воєнного стану.	12					12
10	Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій в умовах воєнного стану	12	2		2		10
	<i>Разом за семестр</i>	120	12	6	6		108
	<i>Разом за навчальний рік</i>	120	12	6	6		108
	Форма підсумкового контролю		Залік				

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізичного виховання та тактико-спеціальної підготовки Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від «28» серпня 2023 № 1.

Завідуюча кафедрою фізичного виховання та тактико-спеціальної підготовки

Ірина СКРИПЧЕНКО

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр).

З навчальної дисципліни «Цивільний захист» передбачено:

- для денної форми навчання – залік ; - для заочної форми навчання – залік

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання (денна форма)

Поточний контроль (ПК)			ЗАЛІК (З)
Аудиторна робота	Самостійна робота	Індивідуальна робота	
≤20	≤30	≤10	≤40
≤60			
Підсумкова оцінка (П) =ПК+З≤100			

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання (заочна форма)

Поточний контроль (ПК)			ЗАЛІК (З)
Аудиторна робота	Самостійна робота	Індивідуальна робота	
≤30	≤15	≤15	≤40
≤60			
Підсумкова оцінка (П) =ПК+З≤100			

Загальний рейтинг компетентності здобувача складається з рейтингів з навчальної роботи (аудиторна, самостійна, індивідуальна) та підсумкового контролю (залік). При цьому максимальний рейтинг з навчальної роботи становить 60, а підсумкового контролю – 40 балів. Загальний рейтинг компетентності студента, таким чином, оцінюють за 100-бальною шкалою. Окремим здобувачам за активну участь у спортивно-масовій або науковій роботі, за рішенням кафедри, можна нараховувати, у межах 100 балів, додаткові бали, але не більше 20. Якщо студент не зміг отримати мінімальної кількості балів з навчальної роботи (30) або його загальний рейтинг компетентності склав менше 60 балів він вважається таким, що має

академічну заборгованість. Рейтинг з навчальної роботи здобувача складається з аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи.

Оцінювання компетентності з аудиторної роботи здобувача складається з оцінювання рівня теоретичних знань або практичних умінь, яке проводять у рамках рубіжного контролю з кожної теми, визначеної тематичним планом для відповідного періоду навчання (семестр, навчальний рік).

Наявність оцінок на кожному занятті не може бути обов'язковою вимогою. Проте, викладач може на кожному занятті, у рамках поточного контролю, оцінювати якість виконання здобувачем завдань. Оцінювання за окремою темою (завданням) проводять за наступною шкалою: «відмінно» - 5 балів, «добре» - 4 бали, «задовільно» - 3 бали, «незадовільно» - 2 бали.

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	<p>Високий рівень компетентностей: Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання (надзвичайні ситуації, права працівників на охорону праці, пільги і компенсації, охорона праці жінок, неповнолітніх та інвалідів, медичні огляди працівників, санітарно-гігієнічні умови праці електричні травми та чинники від яких яких залежить дія електричного струму на людину, надання першої допомоги при ураженні електричним струмом, засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту, пожежна сигналізація, засоби пожежогасіння, дія термічних, хімічних, механічних та біологічних чинників на організм людини, класифікація та характеристика природних, техногенних та соціально-політичних небезпек), формулювання основних понять та термінів (поняття охорони праці та безпеки життєдіяльності, шкідливі та небезпечні (фактори) умови, гігієна праці та виробнича санітарія, санітарна техніка, категорії тяжкості праці, робоча зона, мікроклімат, електробезпека, пожежна безпека, надзвичайні ситуації; принципи (ергономічні принципи безпеки, принципи державної політики України у галузі охорони праці), розв'язання практичних завдань (освітлення, вентиляція приміщень, захист від шуму, випромінювань та вібрації), висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні діючих нормативних документів законодавства з цивільного захисту та охорони праці (закони, конституційні засади охорони праці в Україні. Закон України «Про охорону праці», нормативно-правові акти, стандарти в галузі охорони праці, акти, інструкції), діючих в Україні на теперішній час в умовах воєнного стану.</p>
4	<p>Добрий рівень компетентностей; Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття та навчальні завдання виконані в повному обсязі з деякими неточностями. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання повні, але викладені не чітко, розв'язання практичних завдань здійснено, але без прив'язки до тої чи іншої виробничої системи, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні діючих нормативно-правових актив.</p>
3	<p>Достатній рівень компетентностей :Теоретичні питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні (законодавство України, гігієни праці, технічної безпеки); практичні навички та вміння мають поверхневий характер (слабке володіння термінологією, нормативно-правовою базою охорони праці, виробничої санітарії та технікою безпеки), не вдосконалені, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом в основному виконані, деякі види завдань виконані з помилками.</p>

2	Недостатній рівень компетентностей: Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру (володіння термінологією, нормативно-правовою базою охорони праці, виробничої санітарії та технікою безпеки); практичні навички та вміння засвоєні недостатньо (не орієнтується в сутності електричного струму, його напруги, сили та опору, не знає засобів гасіння пожежі, як використовувати вогнегасники та інші засоби пожежогасіння); більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Мінімальний рівень компетентностей: Здобувач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття з охорони праці, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, засобами та заходами, що використовуються для безпеки праці.
0	Незадовільний рівень компетентностей . Відсутність на занятті

Визначається середня оцінка за формулою.

$$\sum/N = \mu$$

N – кількість занять з дисципліни в семестрі

Σ – сума оцінок за всі заняття (від 1 до 5)

μ – середня оцінка

μ (середня оцінка)	AP (кількість балів)
5.0 – 4.5	30-25
4.4 – 4.0	24-20
3.9 – 3.5	19-15
3.4 – 3.0	14-10
< 3,0	< 10

Рейтинг компетентності з навчальної роботи студента визначають у кожному семестрі у такому порядку: - розраховують середній бал за семестр (з округленням результату до десятих).

У разі якщо рейтинг компетентності з навчальної роботи становить менше 30 балів, студент не допускається до підсумкового контролю, як такий, що має академічну заборгованість.

Для навчальної дисципліни ЦЗ засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: тестові завдання для поточного і підсумкового контролю знань, презентації результатів виконаних завдань, ситуативні завдання тощо.

Перелік питань, що виносяться на самостійне опрацювання
ТЕМА 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В СУЧАСНИХ
УМОВАХ

1. Наукові дослідження в сфері цивільного захисту та галузі охорони праці.
2. Основні наукові проблеми в галузі охорони праці.
3. Чинники, від яких залежить стан безпеки праці та збереження здоров'я працівників.
4. Значення законодавчого регулювання для створення безпечних і здорових умов.
5. Соціальні програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.
6. У чому виявляється ризик?
7. Дайте визначення виробничого ризику.
8. Дайте визначення професійного ризику.
9. На які класи розподіляються професійні ризики?
10. Визначення індивідуальному та колективному ризику.
11. Дайте визначення знехтуваному, прийнятому та допустимому ризику
12. Мета і методи аналізу травматизму, професійних захворювань та аварій.
13. Автоматизовані системи управління охороною праці
15. Забезпечення охорони праці на міжнародному рівні.
16. Роль соціального партнерства (соціального діалогу) у забезпеченні охорони праці.
17. Міжнародні норми соціальної відповідальності.
18. Вимоги до забезпечення охорони праці стандарту SA 8000 «Соціальна відповідальність».
19. Що дає використання стандарту SA 8000?
20. Дайте визначення соціальної відповідальності та її основні принципи.
21. Охорона праці як невід'ємна складова соціальної відповідальності.
22. Соціальний діалог в Україні.
23. Законодавча основа Євросоюзу з питань охорони праці.
24. Трудові норми Міжнародної організації праці.
25. Основні Конвенції та Рекомендації МОП у сфері соціально-трудових відносин.
26. Міжнародна співпраця України в галузі охорони праці та її значення.

ТЕМА 2. ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ ОХОРОНИ
ПРАЦІ. ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ В
УКРАЇНІ

1. Загальні положення Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» від 29.09.1999 р.

2. Об'єкт страхування від нещасного випадку.

3. Обов'язкове та добровільне соціальне страхування.

4. Завдання та основні принципи соціального страхування.

5. Страховий ризик і страховий випадок.

6. Фонд соціального страхування та управління ним.

7. Матеріально-технічне забезпечення Фонду.

8. фінансування страхових виплат, соціальних послуг і профілактичних заходів.

9. Заходи Фонду соціального страхування щодо профілактики нещасних випадків, професійних захворювань.

10. Страхові експерти з охорони праці, їх права та обов'язки.

11. Нагляд у сфері страхування від нещасного випадку.

12. Державний нагляд за діяльністю Фонду

13. Органи державного нагляду, права і відповідальність посадових осіб та основні принципи державного нагляду за охороною праці.

14. Повноваження Державної інспекції ядерного регулювання України.

15. Повноваження Державної санітарно-епідеміологічної служби України.

16. Повноваження Держпраці.

17. Види та основні параметри проведення наглядових заходів.

18. Порядок проведення перевірок.

19. Наслідки перевірок стану охорони праці державними компетентними службами.

20. Громадський контроль за станом охорони праці.

21. Повноваження професійних спілок.

22. Уповноважені трудових колективів з питань охорони праці

23. Порядок здійснення державного нагляду за охороною праці на об'єктах МВС України.

24. Загальні вимоги безпеки праці до устаткування в галузі права

25. Вимоги безпеки під час експлуатації основного технологічного обладнання юриста

26. Безпека при використанні автотранспорту.

27. Технічні засоби безпеки автотранспорту.

28. Особливості заходів електробезпеки в галузі права.

29. Профілактика виробничого травматизму.

30. Звітність та інформація про нещасні випадки, аналіз їх причин.

31. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань.

ТЕМА 3. ОСНОВИ ФІЗІОЛОГІЇ ТА ГІГІЄНИ ПРАЦІ. МІКРОКЛІМАТ ВИРОБНИЧИХ ПРИМІЩЕНЬ

1. Дайте визначення поняття «умови праці».
2. За яким нормативно-правовим актом класифікуються умови праці працівників-юристів?
3. Важкість праці
4. Напруженість праці
5. Розкрийте зміст поняття «працездатність особи».
6. Втома та перевтома, їх характеристика та механізми.
7. Основні фактори виробничого середовища впливають на працездатність людини
8. Санітарно-гігієнічні вимоги до виробничих і допоміжних приміщень в галузі права
9. Класифікацію приміщень суду за ступенем доступності для відвідувачів і співробітників суду.
10. Якими нормативними актами регламентуються вимоги до облаштування робочих приміщень нотаріусів?
11. Вимоги до виробничих приміщень працівників органів внутрішніх справ.
12. Вимоги охорони праці до приміщень судових установ.
13. Визначення робочого місця юриста. У чому полягає зміст раціонального планування робочого місця?
14. Вимоги охорони праці до розміщення обладнання та утримання робочих місць у приміщеннях галузі права
15. Санітарно-гігієнічні вимоги до утримання території підприємств галузі права.
16. Санітарно-гігієнічні вимоги до умов праці правників права
17. Які елементи містить поняття «мікроклімат виробничих приміщень»?
18. Якими нормативними актами встановлено вимоги до рівнів шуму?
19. Вимоги до освітлення робочого місця.
20. Дайте визначення поняття «психфізіологія праці».
21. Засоби профілактики втоми і перевтоми.
22. Що таке робочий інтер'єр приміщень юристів?
23. Що таке соціально-психологічний клімат?

ТЕМА 4. ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКА, ЗАХОДИ ТА ЗАСОБИ ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКИ.

1. Дія електричного струму на організм людини.
2. Електричні травми. Домедична допомога.

3. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом.

4. Напруга кроку та дотику.

ТЕМА 5. ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА

1. Негативні наслідки пожеж.
2. Обставини, які сприяють виникненню та розповсюдженню пожеж.
3. Пожежна безпека на галузевих об'єктах та її правове регулювання.
4. Пожежна профілактика на галузевих об'єктах.
5. Нормативні акти пожежної безпеки (НАПБ).
6. Заходи пожежної профілактики.
7. Основні обов'язки керівника щодо забезпечення пожежної безпеки на відповідному галузевому об'єкті (наприклад, у суді).
8. Протипожежний режим на об'єктах в галузі права.
9. Засоби евакуації, якими повинні бути забезпечені приміщення судів.
10. Навчання з питань пожежної безпеки.
11. Види інструктажів із питань пожежної безпеки.
12. Охарактеризуйте вступний і первинний інструктажі з пожежної безпеки.
13. Повторний, позаплановий і спеціальний інструктажі з пожежної безпеки.
14. Нормативно-правове забезпечення державного пожежного нагляду.

ТЕМА 6. ПАТОГЕННА ДІЯ МЕХАНІЧНИХ, ФІЗИЧНИХ, ХІМІЧНИХ ТА БІОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ

1. Класифікація з видів небезпек.
2. Характеристика біологічних речовини, до яких відносять макроорганізми (рослини та тварини) і патогенні мікроорганізми, збудники інфекційних захворювань (бактерії, віруси, грибки, рикетсії, спірохети, найпростіші).
3. Іонізуюче випромінювання.

ТЕМА 7. НЕБЕЗПЕКА. КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИРОДНИХ, ТЕХНОГЕННИХ ТА СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ НЕБЕЗПЕК

1. Види небезпек.
2. Профілактика соціально-політичних небезпек
3. Військова небезпека.

ТЕМА 8. ОСНОВНІ ВИЗНАЧЕННЯ І КЛАСИФІКАЦІЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

1. Характеристика та види найбільш поширених надзвичайних ситуацій, особливо ймовірних для нашого регіону та для регіону свого мешкання.

2. Прогнозування , попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків.

3. Характеристика основних організаційно -технічних засобів та систем протидії надзвичайним ситуаціям.

ТЕМА 9. ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

1. Перелік найбільш поширених, типових надзвичайних ситуацій, для швидкого реагування та правильного поведження у разі їх виникнення.

2. Заходи профілактики, щодо виникли та прогресування надзвичайних ситуацій.

ТЕМА 10. ОЦІНКА ОБСТАНОВКИ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ. ЛІКВІДАЦІЯ НАСЛІДКІВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

1. Завдання з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, прийоми, що направлені на ліквідацію наслідків та їх поетапність;

2. Завдання Кодексу Цивільного захисту України,

3. Права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства в умовах надзвичайних ситуацій.

4. Захист населення згідно Закону України «Про основи національно безпеки України» та суб'єктами, уповноваженими згідно Кодексу у мирний час а також в період війни.

5. Колективний захист населення від вражаючих факторів ядерної зброї.

6. Захисні споруди цивільного захисту.

7. Користування вимірювальними приладами при виникненні надзвичайної ситуації.

8. Оцінка наслідків патогенного впливу та застосування заходів першої долікарської допомоги при ураженнях різних видів (механічні, хімічні, біологічні, фізичні фактори впливу).

Індивідуальна робота полягає: у підготовці студентом презентації за певною темою навчальної програми, визначеною викладачем, яка оцінюється у 1-15 балів. Самостійна робота – написання реферативної тематичної роботи яка оцінюється від 1 до 15 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи
здобувачів вищої освіти денної форми навчання – 15 балів

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
14-15	<p>Реферат виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу; • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • Доповідь і захист роботи обґрунтовані, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, впевнено і обґрунтовано відповів на запитання викладача або здобувачів
11-13	<p>Реферат виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу; • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • На захисті роботи продемонстрував добрі знання з висвітленої тематики, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, впевнено і обґрунтовано відповів на запитання викладача або здобувачів
9-10	<p>Реферат виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу, але допустив дві-три незначні помилки. • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • Прогнозував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; • На захисті роботи продемонстрував добрі знання з висвітленої тематики, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, відповів на запитання з декількома неточностями.

6-8	<ul style="list-style-type: none"> • Реферат виконано з незначними порушеннями вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни або методичних вказівок до виконання реферату; • У тексті виявлені помилки; надлишок елементів описовості; • Добір інформаційних ресурсів та джерел не завжди актуальний та обґрунтований; • Є певні помилки в узагальненні отриманих результатів, розумінні міждисциплінарних зв'язків та способах прикладного застосування отриманих знань; • Робота подана до захисту у визначений кафедрою термін; • Здобувач неякісно підготував та виконав доповідь, невпевнено відповідає на основні питання за змістом реферату.
3-5	<p>Реферат виконано з суттєвими порушеннями вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни або методичних вказівок до його виконання;</p> <ul style="list-style-type: none"> • В рефераті виявлені суттєві помилки, тема недостатньо розкрита; • Робота подана до захисту з порушенням терміну визначеного кафедрою; • У відповідях на запитання по темі реферату допущені грубі помилки; • Використана застаріла література або відсутні посилання на першоджерела <p>Не систематизована доповідь захисту в цілому.</p>
0-2	<ul style="list-style-type: none"> • Робота не виконана або виконана не самостійно, здобувач не орієнтується в матеріалі дисципліни • Робота подана до захисту не своєчасно, із запізненням строків виконання;

**Критерії оцінювання самостійної роботи
здобувачів вищої освіти заочної форми навчання – 30 балів**

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
26-30	<p>Реферат виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу; • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • Доповідь і захист роботи обґрунтовані, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, впевнено і обґрунтовано відповів на запитання викладача або здобувачів
21-25	<p>Реферат виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу; • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • На захисті роботи продемонстрував добрі знання з висвітленої тематики, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, впевнено і обґрунтовано відповів на запитання викладача або здобувачів

16-20	<p>Реферат виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу, але допустив дві-три незначні помилки. • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • Продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; • На захисті роботи продемонстрував добрі знання з висвітленої тематики, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, відповів на запитання з декількома неточностями.
11-15	<ul style="list-style-type: none"> • Реферат виконано з незначними порушеннями вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни або методичних вказівок до виконання реферату; • У тексті виявлені помилки; надлишок елементів описовості; • Добір інформаційних ресурсів та джерел не завжди актуальний та обґрунтований; • Є певні помилки в узагальненні отриманих результатів, розумінні міждисциплінарних зв'язків та способах прикладного застосування отриманих знань; • Робота подана до захисту у визначений кафедрою термін; • Здобувач неякісно підготував та виконав доповідь, невпевнено відповідає на основні питання за змістом реферату.
6-10	<p>Реферат виконано з суттєвими порушеннями вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни або методичних вказівок до його виконання;</p> <ul style="list-style-type: none"> • В рефераті виявлені суттєві помилки, тема недостатньо розкрита; • Робота подана до захисту з порушенням терміну визначеного кафедрою; • У відповідях на запитання по темі реферату допущені грубі помилки; • Використана застаріла література або відсутні посилання на першоджерела <p>Не систематизована доповідь захисту в цілому.</p>
0-5	<ul style="list-style-type: none"> • Робота не виконана або виконана не самостійно, здобувач не орієнтується в матеріалі дисципліни • Робота подана до захисту не своєчасно, із запізненням строків виконання;

Індивідуальні завдання (питання)

1. Аварії та їх категорії.
2. Біологічні та хімічні фактори небезпеки
3. Вентиляція виробничих приміщень
4. Види іонізуючого випромінювання.
5. Визначення понять “іонізуюче випромінювання” та “радіаційна безпека”.
6. Вимоги до природного освітлення виробничих приміщень
7. Вимоги до штучного освітлення приміщень.
8. Виробнича система та її складові
9. Відчуттєвий, відпускаючий і невідпускаючий струм. Допустимі значення сили струмів.
10. Вірусні хвороби як чинники небезпеки
11. Вплив іонізуючого випромінювання на організм людини. Соматичні і генетичні наслідки опромінення.
12. Вплив лазерного випромінювання на людину та захист від нього

13. Вплив людини на гідросферу
14. Вплив радіочастотного випромінювання на людину та захист від нього
15. Вплив шуму та вібрації на людину.
16. Втома, відпочинок, їх характеристика
17. Електротравма, її види та заходи і засоби профілактики.
18. Законодавче забезпечення безпеки життєдіяльності
19. Захист населення при аваріях на хімічно-небезпечних об'єктах
20. Індивідуальні засоби захисту
21. Інфрачервоні випромінювання, їх вплив на організм людини, нормування, заходи та засоби захисту
22. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом.
23. Комісія з питань охорони праці на підприємстві, порядок її створення, обов'язки та права
24. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.
25. Надзвичайні ситуації та їх класифікація за походженням.
26. Небезпечні хвороби, що викликаються вірусами
27. Небезпечні хімічні чинники
28. Нормування та контроль параметрів мікроклімату.
29. Організація життєзабезпечення населення в надзвичайних ситуаціях.
30. Основні нормативні документи, що регламентують вимоги щодо пожежної безпеки. Небезпечні та шкідливі фактори, пов'язані з пожежами.
31. Основні принципи захисту в надзвичайних ситуаціях
32. Основні причини пожеж.
33. Патогенна дія фізичних факторів на організм: вібрація.
34. Поняття виробничої санітарії, її значення. Фактори, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці.
35. Потенційні джерела небезпеки. Характеристика ризику.
36. Способи захисту у надзвичайних ситуаціях
37. Способи і засоби гасіння пожеж.
38. Стан охорони праці, виробничого травматизму та професійної захворюваності в Україні
39. Статична електрика, характеристика, захист.
40. Ступінь вогнестійкості приміщень та споруд
41. Теплообмін організму людини та його залежність від параметрів мікроклімату, тепловий удар.
42. Технічні засоби безпеки праці на виробництві.
43. Фізична праця та її характеристика за важкістю трудового процесу
44. Характеристика людини як елемента біосоціальної системи.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи
здобувачів вищої освіти денної форми навчання – 15 балів

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
14-15	<p>Презентацію виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу; • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • Доповідь і захист роботи обґрунтовані, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, впевнено і обґрунтовано відповів на запитання викладача або здобувачів
11-13	<p>Презентацію виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу; • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • На захисті роботи продемонстрував добрі знання з висвітленої тематики, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, впевнено і обґрунтовано відповів на запитання викладача або здобувачів
9-10	<p>Презентацію виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу, але допустив дві-три незначні помилки. • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • Прогнозував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; • На захисті роботи продемонстрував добрі знання з висвітленої тематики, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, відповів на запитання з декількома неточностями.

6-8	<ul style="list-style-type: none"> • Презентацію виконано з незначними порушеннями вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни або методичних вказівок до виконання реферату; • У тексті виявлені помилки; надлишок елементів описовості; • Добір інформаційних ресурсів та джерел не завжди актуальний та обґрунтований; • Є певні помилки в узагальненні отриманих результатів, розумінні міждисциплінарних зв'язків та способах прикладного застосування отриманих знань; • Робота подана до захисту у визначений кафедрою термін; • Здобувач неякісно підготував та виконав доповідь, невпевнено відповідає на основні питання за змістом реферату.
3-5	<p>Презентацію виконано з суттєвими порушеннями вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни або методичних вказівок до його виконання;</p> <ul style="list-style-type: none"> • В рефераті виявлені суттєві помилки, тема недостатньо розкрита; • Робота подана до захисту з порушенням терміну визначеного кафедрою; • У відповідях на запитання по темі реферату допущені грубі помилки; • Використана застаріла література або відсутні посилання на першоджерела <p>Не систематизована доповідь захисту в цілому.</p>
0-2	<ul style="list-style-type: none"> • Презентація не виконана або виконана не самостійно (взята з інтернету), здобувач не орієнтується в матеріалі дисципліни • Робота подана до захисту не своєчасно, із запізненням строків виконання;

**Критерії оцінювання індивідуальної роботи
здобувачів вищої освіти заочної форми навчання – 10 балів**

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
10	<p>Презентацію виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу; • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • Доповідь і захист роботи обґрунтовані, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, впевнено і обґрунтовано відповів на запитання викладача або здобувачів
8-9	<p>Презентацію виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу; • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • На захисті роботи продемонстрував добрі знання з висвітленої тематики, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, впевнено і обґрунтовано відповів на запитання викладача або здобувачів

6-7	<p>Презентацію виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу, але допустив дві-три незначні помилки. • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • Продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; • На захисті роботи продемонстрував добрі знання з висвітленої тематики, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, відповів на запитання з декількома неточностями.
4-5	<ul style="list-style-type: none"> • Презентацію виконано з незначними порушеннями вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни або методичних вказівок до виконання реферату; • У тексті виявлені помилки; надлишок елементів описовості; • Добір інформаційних ресурсів та джерел не завжди актуальний та обґрунтований; • Є певні помилки в узагальненні отриманих результатів, розумінні міждисциплінарних зв'язків та способах прикладного застосування отриманих знань; • Робота подана до захисту у визначений кафедрою термін; • Здобувач неякісно підготував та виконав доповідь, невпевнено відповідає на основні питання за змістом реферату.
2-3	<p>Презентацію виконано з суттєвими порушеннями вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни або методичних вказівок до його виконання;</p> <ul style="list-style-type: none"> • В рефераті виявлені суттєві помилки, тема недостатньо розкрита; • Робота подана до захисту з порушенням терміну визначеного кафедрою; • У відповідях на запитання по темі реферату допущені грубі помилки; • Використана застаріла література або відсутні посилання на першоджерела <p>Не систематизована доповідь захисту в цілому.</p>
0-1	<ul style="list-style-type: none"> • Презентація не виконана або виконана не самостійно (взята з інтернету), здобувач не орієнтується в матеріалі дисципліни • Робота подана до захисту не своєчасно, із запізненням строків виконання;

Перелік питань для підсумкового контролю (залік)

1. Поняття і предмет цивільний захист.
2. Задачі в сфері цивільного захисту.
3. Умови праці. Класифікація за дією шкідливих і небезпечних факторів.
4. Закон України «Про пожежну безпеку» та його основні положення.
5. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» та його основні положення.
6. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційної безпеки» та його основні положення.
7. Закон України «Про рівність прав і можливостей жінок і чоловіків» та його основні положення.
8. Державні нормативні акти з охорони праці (ДНАОП).
9. Міжнародні норми в галузі охорони праці. Соціальне партнерство як принцип законодавчого та нормативного забезпечення охорони праці. Солідарний принцип та суспільна думка як основа соціальної політики з охорони здоров'я і промислової безпеки.

10. Законодавча основа Євросоюзу з питань охорони праці, «Проект сприяння у забезпеченні охорони праці в Україні».
11. Трудові норми МОП. Конвенція № 155 «Про безпеку і гігієну праці та виробниче середовище».
12. Система управління охороною праці в галузі (на прикладі МВС України).
13. Система управління охороною праці на підприємстві (СУОП).
14. Типове положення про систему управління охороною праці на підприємстві. Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 03.08.1993 р. №73.
15. Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства. Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 03.08.1993 р. №73.
16. Типове Положення про роботу уповноваженого трудових колективів з питань охорон праці. Наказ Держкомнаглядпраці від 28 грудня 1993 року № 135.
17. Основні принципи політики в галузі охорони праці.
18. Облік і аналіз показників охорони праці в галузі, на підприємстві.
19. Плани локалізації і ліквідації аварійних ситуацій і аварій на підприємстві.
20. Мета та завдання розслідування нещасного випадку.
21. Встановлення зв'язку нещасного випадку з виробництвом.
22. Розслідування та облік нещасного випадку при травмуванні одного працівника на виробництві.
23. Спеціальне розслідування та облік нещасного випадку на виробництві.
24. Розслідування та облік хронічних професійних захворювань і отруєнь на виробництві.
25. Розслідування та облік аварій.
26. Основні причини нещасних випадків, професійних захворювань та аварій.
27. Основні заходи щодо профілактики травматизму, хронічних професійних захворювань та аварій.
28. Основні поняття пожежної безпеки: пожежа, її шкідливі й небезпечні фактори.
29. Класифікація пожеж.
30. Горіння. Складові процесу горіння. Види горіння.
31. Класифікація виробничих приміщень з вибухово-пожежною та пожежною небезпекою.
32. Вогнестійкість будівельних конструкцій і матеріалів. Протипожежні перешкоди.
33. Евакуація персоналу.
34. Державний пожежний нагляд.
35. Пожежна безпека і пожежна профілактика.
36. Пожежна сигналізація.
37. Засоби гасіння пожеж.

38. Страхування від нещасного випадку та його значення.
39. Принципи та види страхування.
40. Суб'єкти та об'єкти страхування від нещасного випадку.
41. Страховий ризик і страховий випадок.
42. Фонд соціального страхування від нещасних випадків. Страхові експерти.
43. Страхові тарифи.
44. Обов'язки та права суб'єктів страхування.
45. Права та обов'язки застрахованої особи, роботодавця.
46. Державний нагляд за станом охорони праці.
47. Громадський контроль за станом охорони праці.
48. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці. Основні напрямки співробітництва.
49. Планування заходів з охорони праці. Види планування та контролю стану охорони праці.
50. Методи дослідження виробничого травматизму.
51. Вимоги безпеки під час експлуатації основного технічного обладнання, при підготовці сировини та при виробництві продукції.
52. Вимоги безпеки до розміщення обладнання та утримання робочих місць.
53. Вимоги до санітарного контролю за станом повітря робочої зони.
54. Вимоги до засобів індивідуального захисту.
55. Особливості заходів електробезпеки на підприємствах галузі.
56. Вимоги безпеки до виробничих і допоміжних приміщень.
57. Вимоги безпеки праці під час експлуатації систем опалення, вентиляції повітря.
58. Вимог до працівників певних категорій і порядок допуску їх до роботи.
59. Санітарно-гігієнічні вимоги до умов праці в галузі. Шкідливі фактори виробничих процесів та виробничого середовища.
60. Мікроклімат робочої зони.
61. Важкість праці: динамічні, статичні навантаження. Працездатність, втома.
62. Напруженість праці. Увага.
63. Сенсорна, емоційна та інтелектуальна напруженість. Монотонність праці.
64. Законодавча основа Євросоюзу з питань охорони праці.
65. Соціальне партнерство, як принцип законодавчого та нормативно правового забезпечення охорони праці.
66. Задачі що вирішує охорона праці.
67. Планування заходів з охорони праці.
68. Служби цивільного захисту населення місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.
69. Вимоги до санітарного контролю за станом повітря робочої зони.
70. Вимоги безпеки під час експлуатації основного технологічного обладнання, при підготовки сировини та виробництві продукції.

71. Вимоги безпеки до розміщення обладнання та утримання робочих місць.
72. Аналіз умов праці у галузі за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу.
73. Особливості заходів електробезпеки на підприємстві в галузі.
74. Санітарно гігієнічні вимоги до умов праці в галузі. Шкідливі речовини, біологічні чинники біологічний пил.
75. Виробниче випромінювання (Ультрафіолетове, інфрачервоне, лазерне, радіаційне).
76. Мікроклімат робочої зони.
77. Важкість праці – динамічні, статичні навантаження.
78. Напруженість праці. Увага. Емоційна та інтелектуальна напруженість, моно томність праці.
79. Аналіз, прогнозування, профілактика травматизм та професійні захворюваності.
80. Надзвичайні ситуації терористичного походження.
81. Надзвичайні ситуації біологічного походження.
82. Надзвичайні ситуації соціально-політичного походження.
83. Надзвичайні ситуації воєнного походження.
84. Основи оцінки обстановки в надзвичайних ситуаціях.
85. Управління охороною праці та цивільним захистом в державі, на регіональному рівні
86. Загальні правила виживання на лоні природи.
87. Загальні правила виживання у холодну (зимову) пору року.
88. Загальні правила виживання у спекотну (літню) пору року.
89. Надання першої медичної допомоги з використанням підручних матеріалів.
90. Основи оцінки обстановки в надзвичайних ситуаціях.
91. Управління охороною праці та цивільним захистом в державі, на регіональному рівні.
92. Нормативна база України про цивільний захист.
93. Основні документи, що регламентують порядок оперативного виконання рятувальних та інших невідкладних робіт в районі НС.
94. Основні принципи та способи захисту населення та територій у НС.
95. Організація життєзабезпечення населення в НС.
96. Визначення, причини виникнення та класифікація надзвичайних ситуацій.
97. Завдання страхування від нещасного випадку. Законодавство про страхування від нещасного випадку.

Критерії оцінки знань

для підсумкового контролю при очному навчанні (залік) – 40 балів

1. Виконання теоретичної частини завдання – мах 20 балів

(відповісти на два теоретичних запитання у білеті)

2. Виконання практичної частини завдання – max 20 балів
(описати алгоритм дій при заданій ситуації)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	<i>«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.</i>
83-89		Добре	B	<i>«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.</i>
75-82			C	<i>«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.</i>
68-74		Задовільно	D	<i>«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.</i>
60-67			E	<i>«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.</i>
35-59	не зараховано	Не задовільно	FX	<i>«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).</i>
1-34			F	<i>«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.</i>

У разі дистанційного навчання вивчення дисципліни «Цивільний захист» та складання підсумкових контрольних заходів відбувається дистанційно, з використанням системи «Moodle».

Залік з навчальної дисципліни «Цивільний захист» може проводитися у вигляді тестів. Тестові завдання складаються із 40 питань за темами, передбаченими Робочою програмою навчальної дисципліни «Цивільний захист» на навчальний рік. Кожне тестове питання містить 4 варіанти відповіді, із яких ви повинні обрати одну. По всіх тестових питаннях правильна відповідь – одна. Одна правильна відповідь оцінюється в один бал.

Для успішного складання заліку і отримання позитивної оцінки студенту необхідно набрати мінімальну кількість балів – 20. Максимальна кількість балів за залік – 40.

Право на складання заліку матимуть студенти, які виконали всі завдання, що розміщені у системі «Moodle» та результатами їх оцінювання викладачем у цій же системі отримали не менше 40 балів (сумарно за аудиторну – 10-30 балів, самостійну та індивідуальну роботи – по 10-15 балів).

Підсумковий контроль у студентів групи здійснюватиметься у день, визначений розкладом заліково-екзаменаційної сесії, з 9.00 год. до 17.00 год. Загальна кількість поставлених на вирішення питань – 40 (з тем, які відпрацьовувались протягом семестру).

На тестування (на залік) відводиться 80 хвилин, після чого доступ до тестування буде закрито.

Отримані бали плюсується до тих, які виставлені викладачем за аудиторну, самостійну та індивідуальну роботи.

Таким, що склав залік, вважається здобувач, який отримав за свої відповіді не менше 20 балів.

Тим здобувачам, які за результатами складання заліку не отримали необхідну суму балів, буде надана можливість повторного перескладання. День перескладання визначається кафедрою фізичного виховання та татктико-спеціальної підготовки, інформацію про нього повідомить методист.

**ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ»**

Освітній ступінь **бакалавр**
Спеціальність **081 Право**
на **2023/2024** навчальний рік

Основні нормативні акти:

1. Конституція України

Акти міжнародного права

1. Міжнародне законодавство про охорону праці: Конвенції та рекомендації МОП: У 3-х томах / Упоряд. Е.М. Теличко. – К., 2007.

Закони

1. Закон України «Про охорону праці». Закон введено в дію з дня опублікування - 24 листопада 1992 року (згідно з Постановою Верховної Ради України від 14 жовтня 1992 року N 2695-ХІІ). Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 19 липня 2022 року N 2434-ІХ (який діє протягом дії воєнного стану, введеного відповідно до Закону України "Про правовий режим воєнного стану", і втрачає чинність з дня припинення або скасування воєнного стану), від 28 липня 2022 року N 2468-ІХ.

2. Кодекс законів про працю України. Кодекс введено в дію з 1 червня 1972 року (зміни, внесені від 15 березня 2022 року N 2136-ІХ, ОВУ, 2022 р., N 31, ст. 1634 (який діє протягом дії воєнного стану, введеного відповідно до Закону України "Про правовий режим воєнного стану", і втрачає чинність з дня припинення або скасування воєнного стану), від 16 листопада 2022 року N 2759-ІХ, ОВУ, 2022 р., N 98, ст. 6092.

3. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». Вводиться в дію Постановою ВР № 2802-ХІІ від 19.11.92, ВВР, 1993, № 4, ст.20. Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1123-ІХ від 18.12.2020, ВВР, 2021, № 12, ст.98 - вводиться в дію з 14.02.2021.

4. Кодекс цивільного захисту України. Із змінами і доповненнями, внесеними законами України від 16 листопада 2022 року N 2750-ІХ, ОВУ, 2022 р., N 96, ст. 5960.

5. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку». Вводиться в дію Постановою ВР

№ 40/95-ВР від 08.02.95, ВВР, 1995, № 12, ст.82. Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1082-ІХ від 15.12.2020, ВВР, 2021, № 16, ст.144

6. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». Вводиться в дію Постановою ВР № 4005-ХІІ від 24.02.94, ВВР, 1994, № 27, ст.219. Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1113-ІХ від 17.12.2020, ВВР, 2021, № 12, ст.95.

7. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності». (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 46-47, ст.403). Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1217-ІХ від 05.02.2021, ВВР, 2021, № 19, ст.171.

8. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». Із змінами і доповненнями, внесеними Законом України підпунктом 2 пункту 26 розділу І від 28 квітня 2021 року N 1423-ІХ, набирають чинності з 26 травня 2022 року.

9. Закон України «Про введення воєнного стану в Україні» № 64/2022 від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.

10. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» № 2849-ІХ від 13.12.2022 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.

Підзаконні акти

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 р.№ 1232 «Деякі питання розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».

2.Гігієнічні нормативи ГН 3.3.5-8-6.6.1-2002 «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу». Затверджена Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 27.12.2001 № 528.

3.НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 08.06.2004 р. № 151.

4.НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55.

5.НПАОП 0.00-4.11-07 «Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 56.

6.НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.

7.НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9.

9.НПАОП 0.00-4.33-99 «Положення щодо розробки планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій. Наказ Держнаглядохоронпраці від 17.06.1999 р. № 112.

10.НПАОП 0.00-8.24-05 «Перелік робіт з підвищеною небезпекою». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.

Підручники:

1.Грибан В.Г., Фоменко А.Є., Казначеев Д.Г. Охорона праці в галузі та цивільний захист: Підручник для підготовки магістрів у вищих закл.адах освіти юридичного профілю. Д.: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 300с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Грибан В.Г., Казначеев Д.Г., Бойко О.І. Безпека життєдіяльності та охорона праці у схемах: навчальний посібник. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ.2019. 228 с.

2. Пожарова О. В. Охорона праці : навчальний посібник. Одеса, 2022. 86 с.

3. Заїкіна Д. П., Глива В. А. Основи охорони праці та безпека життєдіяльності: посіб. Д. П. Заїкіна, В. А. Глива. – RS Global Sp. z O.O., Warsaw, 2019. 44 с.

Інтернет–ресурси:

1.<http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).

2.<http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

3.<http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.

4.<http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.

5. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)»

6. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>. - Всі документи - Верховна Рада України.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізичного виховання та тактико-спеціальної підготовки , протокол від 28.08. 2023 №1.

**Завідувач кафедри фізичного виховання
та тактико-спеціальної підготовки**

Ірина СКРИПЧЕНКО

